EUROPSKA
KOMISIJA

Bruxelles, 11.8.2021.
COM(2021) 469 final

2021/0263 (NLE)

Prijedlog

ODLUKE VIJEĆA

o stajalištu koje treba zauzeti u ime Europske unije u okviru Zajedničkog odbora EGP-a u vezi s izmjenom Protokola 31. uz Sporazum o EGP-u o suradnji u posebnim područjima izvan četiriju sloboda

(Obzor Europa)

(Tekst značajan za EGP)

OBRAZLOŽENJE

1. PREDMET PRIJEDLOGA

Ovaj se prijedlog odnosi na odluku o utvrđivanju stajališta koje treba zauzeti u ime Unije u Zajedničkom odboru EGP-a u vezi s predviđenim donošenjem odluke Zajedničkog odbora EGP-a u o izmjeni Protokola 31. uz Sporazum o EGP-u o suradnji u posebnim područjima izvan četiriju sloboda

2. KONTEKST PRIJEDLOGA

2.1. Sporazum o EGP-u

Sporazumom o Europskom gospodarskom prostoru („Sporazum o EGP-u”) jamče se jednaka prava i obveze na unutarnjem tržištu za građane i gospodarske subjekte u EGP-u. Njime se predviđa uvođenje zakonodavstva EU-a kojim su obuhvaćene četiri slobode u 30 država EGP-a, koje čine države članice EU-a, Norveška, Island i Lihtenštajn. Osim toga, Sporazum o EGP-u obuhvaća suradnju u drugim važnim područjima kao što su istraživanje i razvoj, obrazovanje, socijalna politika, okoliš, zaštita potrošača, turizam i kultura, zajednički poznatima kao „neizravne i horizontalne” politike. Sporazum je stupio na snagu 1. siječnja 1994. Europska unija zajedno sa svojim državama članicama stranka je Sporazuma.

2.2. Zajednički odbor EGP-a

Zajednički odbor EGP-a nadležan je za upravljanje Sporazumom o EGP-u. Forum je za razmjenu mišljenja povezanih s funkcioniranjem Sporazuma o EGP-u. Odluke donosi konsenzusom. U skladu s Ugovorom iz Lisabona Europska služba za vanjsko djelovanje odgovorna je za koordinaciju pitanja EGP-a na strani EU-a.

2.3. Predviđeni akt Zajedničkog odbora EGP-a

Zajednički odbor EGP-a treba donijeti odluku Zajedničkog odbora EGP-a („predviđeni akt”) o izmjeni Protokola 31. uz Sporazum o EGP-u o suradnji u posebnim područjima izvan četiriju sloboda.

Svrha je predviđenog akta proširiti suradnju ugovornih stranaka Sporazuma o EGP-u kako bi se uključilo sudjelovanje država EFTA-e koje su članice EGP-a u programu Obzor Europa. Uredba (EU) 2021/695 Europskog parlamenta i Vijeća od 28. travnja 2021. o uspostavi Okvirnog programa za istraživanja i inovacije Obzor Europa, o utvrđivanju pravila za sudjelovanje i širenje rezultata te o stavljanju izvan snage uredbi (EU) br. 1290/2013 i (EU) br. 1291/2013[1] i Uredba (EU) 2021/819 Europskog parlamenta i Vijeća od 20. svibnja 2021. o Europskom institutu za inovacije i tehnologiju (preinaka)[2] stoga se uključuju u Sporazum o EGP-u.

Budući da Lihtenštajn nije izrazio interes za sudjelovanjem u programu Obzor Europa, nacrt odluke Zajedničkog odbora EGP-a odnosi se stoga samo na Norvešku i Island.

U skladu s proračunskom politikom EU-a u aktivnostima EU-a može se sudjelovati tek kad je plaćen odgovarajući financijski doprinos. Međutim, plaćanje se izvršava nakon što se donese ovaj nacrt odluke Vijeća te nakon što se državama EFTA-e koje su članice EGP-a dostavi poziv EU-a za sredstva koji raspisuje Europska komisija.

[1] SL L 170, 12.5.2021., str. 1.
[2] SL L 189, 28.5.2021., str. 61.

Kako bi se premostilo razdoblje od 1. siječnja 2021. do primanja odgovarajućeg plaćanja, nacrt odluke Zajedničkog odbora EGP-a primjenjuje se retroaktivno od 1. siječnja 2021. Retroaktivnost ne utječe na prava i obveze predmetnih osoba te je u skladu s načelom opravdanih očekivanja.

Predviđeni akt bit će obvezujući za stranke u skladu s člancima 103. i 104. Sporazuma o EGP-u.

3. STAJALIŠTE KOJE TREBA ZAUZETI U IME UNIJE

Komisija Vijeću na donošenje podnosi nacrt odluke Zajedničkog odbora EGP-a koji predstavlja stajalište Unije. Komisija se nada da će ga moći što prije iznijeti u Zajedničkom odboru EGP-a.

Sadržaj i priroda nacrta priložene odluke Zajedničkog odbora EGP-a nadilaze puke tehničke prilagodbe u smislu članka 1. stavka 3. Uredbe Vijeća br. 2894/94. Stoga Vijeće utvrđuje stajalište Unije.

4. PRAVNA OSNOVA

4.1. Postupovna pravna osnova

4.1.1. Načela

Člankom 218. stavkom 9. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (UFEU) predviđeno je donošenje odluka kojima se utvrđuju „stajališta koja u ime Unije treba donijeti tijelo osnovano na temelju sporazuma kada je to tijelo pozvano donositi akte koji proizvode pravne učinke, uz iznimku akata kojima se dopunjuje ili mijenja institucionalni okvir sporazuma”.

Pojam „akti koji proizvode pravne učinke” obuhvaća akte koji proizvode pravne učinke na temelju pravila međunarodnog prava kojima se uređuje predmetno tijelo. Obuhvaća i instrumente koji nemaju obvezujući učinak na temelju međunarodnog prava, ali postoji mogućnost da „presudno utječu na sadržaj propisa koje donese zakonodavac Unije”[3].

4.1.2. Primjena na ovaj predmet

Zajednički odbor EGP-a tijelo je osnovano na temelju sporazuma, i to Sporazuma o EGP-u. Akt koji je Zajednički odbor EGP-a treba donijeti akt je koji proizvodi pravne učinke. Predviđeni akt bit će obvezujući na temelju međunarodnog prava u skladu s člankom 103. i člankom 104. Sporazuma o EGP-u.

Predviđenim aktom ne dopunjuje se niti mijenja institucionalni okvir sporazuma. Stoga je postupovna pravna osnova za predloženu odluku članak 218. stavak 9. UFEU-a u vezi s člankom 1. stavkom 3. Uredbe Vijeća br. 2894/94 o rješenjima za provedbu Sporazuma o Europskom gospodarskom prostoru.

4.2. Materijalna pravna osnova

4.2.1. Načela

Materijalna pravna osnova za odluku na temelju članka 218. stavka 9. UFEU-a prije svega ovisi o cilju i sadržaju predviđenog akta o kojemu se zauzima stajalište u ime Unije. Ako predviđeni akt ima dva cilja ili elementa te ako se može utvrditi da je jedan od ta dva cilja ili elementa glavni, a drugi samo sporedan, odluka na temelju članka 218. stavka 9. UFEU-a

[3] Presuda Suda od 7. listopada 2014., Njemačka protiv Vijeća, C-399/12, ECLI:EU:C:2014:2258, t. 61.–64.

mora se temeljiti na samo jednoj materijalnoj pravnoj osnovi, naime onoj koju zahtijeva glavni ili prevladavajući cilj ili element.

U pogledu predviđenog akta kojim se istovremeno želi postići više ciljeva ili koji ima više elemenata, koji su neodvojivo povezani, a nijedan nije sporedan u odnosu na druge, materijalna pravna osnova odluke na temelju članka 218. stavka 9. UFEU-a iznimno se mora temeljiti na različitim odgovarajućim pravnim osnovama.

4.2.2. Primjena na ovaj predmet

Materijalna pravna osnova predložene odluke odgovara materijalnoj pravnoj osnovi pravnog akta koji se njome uključuje u Sporazum o EGP-u.

Program Obzor Europa temelji se na glavama UFEU-a „Industrija" i „Istraživanje i tehnološki razvoj te svemir" (članci 173., 182., 183. i 188.).

Stoga materijalnu pravnu osnovu predložene odluke čine sljedeće odredbe: članak 173. stavak 3., članak 182. stavak 1., članak 183. i članak 188. drugi stavak UFEU-a.

4.3. Zaključak

Pravna osnova za predloženu odluku trebao bi biti članak 173. stavak 3., članak 182. stavak 1., članak 183. i članak 188. drugi stavak UFEU-a, u vezi s člankom 218. stavkom 9. UFEU-a i člankom 1. stavkom 3. Uredbe Vijeća br. 2894/94 o rješenjima za provedbu Sporazuma o Europskom gospodarskom prostoru.

5. UTJECAJ NA PRORAČUN

Norveška i Island financijski doprinose proračunu Unije. Točan iznos utvrdit će se u skladu s odredbama Sporazuma o EGP-u čim se donese ovaj nacrt odluke Vijeća.

6. OBJAVA PREDVIĐENOG AKTA

Budući da će se aktom Zajedničkog odbora EGP-a izmijeniti Protokol 31. uz Sporazum o EGP-u o suradnji u posebnim područjima izvan četiriju sloboda, primjereno ga je nakon donošenja objaviti u *Službenom listu Europske unije*.

2021/0263 (NLE)

Prijedlog

ODLUKE VIJEĆA

o stajalištu koje treba zauzeti u ime Europske unije u okviru Zajedničkog odbora EGP-a u vezi s izmjenom Protokola 31. uz Sporazum o EGP-u o suradnji u posebnim područjima izvan četiriju sloboda

(Obzor Europa)

(Tekst značajan za EGP)

VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 173. stavak 3., članak 182. stavak 1., članak 183. i članak 188. drugi stavak, u vezi s člankom 218. stavkom 9.,

uzimajući u obzir Uredbu Vijeća (EZ) br. 2894/94 od 28. studenoga 1994. o rješenjima za provedbu Sporazuma o Europskom gospodarskom prostoru[4], a posebno njezin članak 1. stavak 3.,

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,

budući da:

(1) Sporazum o Europskom gospodarskom prostoru[5] („Sporazum o EGP-u”) stupio je na snagu 1. siječnja 1994.

(2) Na temelju članka 98. Sporazuma o EGP-u, Zajednički odbor EGP-a može odlučiti izmijeniti, među ostalim, Protokol 31. uz Sporazum o EGP-u, koji sadržava odredbe o suradnji u posebnim područjima izvan četiriju sloboda.

(3) Uredba (EU) 2021/695 Europskog parlamenta i Vijeća[6] treba se uključiti u Sporazum o EGP-u.

(4) Uredba (EU) 2021/819 Europskog parlamenta i Vijeća[7] treba se uključiti u Sporazum o EGP-u.

(5) Protokol 31. o suradnji u posebnim područjima izvan četiriju sloboda uz Sporazum o EGP-u trebalo bi stoga na odgovarajući način izmijeniti.

---

4 SL L 305, 30.11.1994., str. 6.–8.

5 SL L 1, 3.1.1994., str. 3.

6 Uredba (EU) 2021/695 Europskog parlamenta i Vijeća od 28. travnja 2021. o uspostavi Okvirnog programa za istraživanja i inovacije Obzor Europa, o utvrđivanju pravila za sudjelovanje i širenje rezultata te o stavljanju izvan snage uredbi (EU) br. 1290/2013 i (EU) br. 1291/2013, SL L 170, 12.5.2021., str. 1.

7 Uredba (EU) 2021/819 Europskog parlamenta i Vijeća od 20. svibnja 2021. o Europskom institutu za inovacije i tehnologiju (preinaka), SL L 189, 28.5.2021., str. 61.

(6) Stajalište Unije u Zajedničkom odboru EGP-a trebalo bi se stoga temeljiti na nacrtu odluke Zajedničkog odbora EGP-a utvrđenom u Prilogu ovoj Odluci,

DONIJELO JE OVU ODLUKU:

Članak 1.

Stajalište koje u ime Unije treba zauzeti u okviru Zajedničkog odbora EGP-a o predloženoj izmjeni Protokola 31. o suradnji u posebnim područjima izvan četiriju sloboda uz Sporazum o EGP-u temelji se na nacrtu odluke Zajedničkog odbora EGP-a priloženom ovoj Odluci.

Članak 2.

Ova Odluka stupa na snagu na dan donošenja.

Sastavljeno u Bruxellesu,

Za Vijeće
Predsjednik